

دانشگاه پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گزستان

بیمارستان شهید بهشتی قزوین

آموزش به بیمار با موضوع: کاتاراکت

آب مروارید

تهیه کنندگان: گروه آموزش به بیمار

تأیید کننده علمی: آقای دکتر علی رضا یزدانی
(متخصص چشم)

بهمن ۱۴۰۱

علائم هشدار دهنده:

- _ کاهش بینائی نسبت به روز های قبل
- _ درد چشم و اطراف آن که با مسکن تجویز شده برطرف نشود
- _ افزایش قرمزی، تورم و ترشح چشمها
- _ شروع ناگهانی درد بالای کاسه چشم « ناحیه ابروها » و سردرد مداوم
- _ مشاهده هاله رنگی اطراف چراغها
- _ دیدن نورهای درخشان در میدان بینائی یا توره‌های صاعقه مانند
- _ حرکت نقاط سیاه رنگ در جهات مختلف در میدان بینائی

راهنمای استفاده از قطره های چشمی:

- * نوک قطره چکان نباید با چشم تماس پیدا کند. بهترین مکان برای ریختن قطره، پلک تحتانی است. در صورت وجود پماد و قطره، ابتدا قطره و سپس پماد استفاده شود. هر بار بیش از دو قطره دارو نباید وارد چشم شود زیرا هدر می رود. پس از ریختن قطره چشمی چشم را بسته و گوشه داخلی آنرا به مدت ۱ - ۲ دقیقه بفشارد.
- (جهت جلوگیری از جذب سیستمیک دارو)
- * در صورت وجود چند نوع قطره چشمی تجویز شده، در فاصله بین تجویز داروهای مختلف ۵ - ۱۰ دقیقه صبر کنید.

منبع: کتاب پرستاری داخلی و جراحی

برونر و سودارث - چشم و گوش

بازوی سلامتی و تندرستی

- * قبل از تماس با چشم عمل شده و یا پاک کردن و تمیز کردن ترشحات چشم عمل شده باید دستها را بشوید.
- * به علت حساسیت چشم عمل شده به نور، جهت مراقبت از چشم در برابر نور خورشید از عینکهای دودی استاندارد استفاده نماید
- * ممکن است تاری دید چند روز تا چند هفته پس از عمل وجود داشته باشد.
- * از خم شدن و ایستادن طولانی مدت خودداری شود.
- * در صورت وجود علائم عفونت چشم و یا علائم زیر به مراکز درمانی مراجعه کند: درد ناگهانی و شدید چشم، مگس پران، دیدن نورهای درخشان و چشمک زن و کاهش بینایی، لازم به ذکر است که وجود ترشحات مختصر و حساس خارش و قرمزی تا حدی به خصوص در صبح طبیعی تلقی می شود.
- * معمولاً به مدت ۷ - ۱۰ روز پس از جراحی نباید چشم عمل شده با آب تماس داشته باشد.
- * نحوه تمیز کردن ترشحات از قسمت داخلی چشم به قسمت خارجی با استفاده از یک گاز تمیز و آب جوشیده سرد شده باشد.
- * هنگام بالا و پایین رفتن از پله ها دقت کافی داشته باشد چرا که بستن یک چشم می تواند سبب اختلال در تشخیص عمق شود.
- * در صورتی که بیماری خاصی مانند دیابت ندارید می توانید رژیم غذایی کامل استفاده کنید.
- * در وقت تعیین شده بعدی به پزشک مربوطه مراجعه کنید. چشم خود را با انگشت یا دستمال و حوله مالش ندهید.

بیماری کاتاراکت (آب مروارید)

آب مروارید یا کاتاراکت نوعی بیماری چشم با دلایل گوناگون است که با تار شدن عدسی چشم آغاز شده و با افزایش تیرگی و کدر شدن عدسی، بینایی چشم مختل می شود. خوشبختانه بیماری چشمی آب مروارید در بیشتر موارد در زمانی که به آن " زمان رسیدن " می گویند و با جراحی برطرف می شود.

علائم و نشانه ها :

- * تاری دید
- * کاهش حدت بیماری
- * نزدیک بینی
- * تیرگی رنگها
- * ایجاد نقطه های نورانی در میدان دید

این بیماری به دلایل زیر بروز می کند :

- _ کهولت سن (شایع ترین علت)
- _ ضربه به سر که موجب اختلال در تغذیه عدسی می شود.
- _ اشعه های یونیزه (اشعه X)
- _ اشعه گامای ناشی از تلویزیون های قدیمی
- _ تماس طولانی بانور آفتاب (پرتو فرابنفش)
- _ بیماری دیابت
- _ ضربه به چشم و عدسی
- _ نقصان های مادرزادی
- _ سوء تغذیه
- _ مصرف طولانی مدت بعضی از داروها مثل کورتون ها

درمان :

تنها راه درمان آب مروارید جراحی است . به هر حال چنانچه علائم آب مروارید خفیف باشد تغییر نمره عینک ممکنست موقتا مشکلات شما را حل نماید. هیچگونه دارو، روش تغذیه، ورزش یا وسائل نوری وجود ندارد که باعث درمان یا جلوگیری از آب مروارید شوند. دوری از نور خورشید ممکن است به جلوگیری یا کند شدن پیشرفت آب مروارید کمک کند. عینکهای آفتابی که نور ماورا بنفش را جذب می کنند یا عینکهای طبی با یک پوشش ضد اشعه ماورا بنفش باعث حفاظت چشم می شوند .

عوارض احتمالی بعد از عمل عبارتند از :

- افزایش فشار داخل چشم
 - ورم قرنیه
 - ورم مرکز بینایی
 - پارگی شبکیه
- * درمان عوارض فوق می تواند مصرف دارو و یا عمل جراحی و یا هر دو باشد . عارضه عفونت داخل چشم اگرچه بسیار نادر اتفاق می افتد ولی می تواند به شدت به ساختمان چشم و در نتیجه به بینایی آسیب برساند.

اقدامات قبل از عمل جراحی :

- * آزمایشات خون، رادیوگرافی قفسه سینه و نوار قلب یاید انجام شود و مشورت با متخصص بیهوشی و قلب متناسب با سن و سلامت بیمار قبل از عمل انجام شود.
- * همچنین آگاه نمودن پزشک معالج از وجود هرگونه عفونت در بدن بخصوص در سر و صورت و سابقه هر نوع بیماری قلبی، تنفسی، کلیوی و ... لازم است .
- * شب قبل از جراحی بهتر است بیمار حمام کند و خواب و استراحت کافی داشته باشد .
- * قطع دارو های ضد انعقاد (آسپرین - وارفارین) ۵ تا ۷ روز قبل از عمل، در صورت داشتن دریچه قلب مصنوعی بهتر است در این مورد با پزشک مشورت کنید .
- * پلک ها و مژه ها راشب قبل عمل شسته شود .

اقدامات لازم پس از عمل جراحی :

- پس از انتقال بیمار به بخش و به هوش آمدن کامل می نواند از مایعات و سپس غذاهای نرم استفاده کند و می نواند راه برود و بنشینند .
- برخی پزشکان پس از به هوش آمدن کامل بیمار آنها را ترخیص می کنند ولی بیماران باید روز بعد از عمل مراجعه نمایند .
- جهت جلوگیری از صدمه چشم پس از عمل بیمار تا ۲۴ ساعت یک محافظ مخصوص (شیلد) بروی پانسمان خود دارد که باید ۱ - ۴ هفته این شیلد را شبها موقع خواب بروی چشم قراردهدو تا ۴ هفته به سمت چشم آسیب دیده نخوابد .